

EDİTÖRDEN

Kıymetli okurlar,

İlahiyat Tetkikleri Dergisi'nin 66. sayısıyla karşınızdayız. 2026 yılının ilk sayısı olan Nisan sayısını sizlere takdim etmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

İlahiyat Tetkikleri Dergisi 1971 yılında İslami İlimler Fakültesi adıyla kurulan fakültemizin yayın organı olarak 1975 yılında ilk sayısını yayınlamıştır. Son sayıyla beraber İLTED 50 yaşını doldurmuş ve akademiye 65 sayıda 962 makale kazandırmıştır. Gelinen noktada uluslararası yayıncılık kriterlerine uyum sağlamış ve Türkiye'deki İlahiyat çalışmalarına önemli katkı sunmuş bir dergi olmanın haklı gururunu yaşamaktayız. İLTED yeni yılda yeni sayılarıyla yine okurlarına ufuk açmaya, Türkiye'deki ilahiyat yayıncılığının hafızasını tutmaya ve uluslararasılaşma vizyonuyla İslam araştırmaları literatürüne yön vermeye devam edecektir.

Dergimizin yayın politikası problemi güçlü, alanında özgün ve bilimsel yöntemlerle kaleme alınmış orijinal makaleler yayınlamaktır. Bu nitelikleri taşımayan makaleler değerlendirmeye alınmamaktadır. Ayrıca konu ve içerik bakımından güçlü olsa bile doktora dışında tezden üretilen, bildirilerden üretilerek hazırlanan ve İlahiyat alanı ve kurumu dışından gönderilen makaleler değerlendirmeye alınmamaktadır. Bu kriterler sebebiyle makale gönderemeyen veya gönderdiği halde makalesi değerlendirmeye alınamayan yazarlarımızın durumu anlayışla karşılayacağını ümit ediyoruz. ESCI'da taranmakta olan dergimizin kazanımları ve kazandırdıkları arttıkça makale başvurularında önemli derecede bir artış gözlemlenmiştir. Bu durum hem dergi ekibi için hem de kıymetli zamanlarını ayırarak değerlendirme sürecine katkı sunan alan editörü ve hakemlerimiz için yoğun bir iş yükü oluşturmaktadır.

Bu sayıda Prof. Dr. Reyhan Keleş'in baş editörlüğünde, Doç. Dr. Osman Nuri Karadayı editör, Prof. Dr. Fatih Topaloğlu, Doç. Dr. Yakup Kızılkaya, Dr. Öğr. Üyesi Yakup Uzunpolat, Arş. Gör. Ahmet Karagöz, Arş. Gör. Osman Karakuş, Arş. Gör. Zeynep Keleşoğlu editör yardımcı olarak; Dr. Öğr. Üyesi Nurun Nisa Bayram, Dr. Öğr. Üyesi Semanur Gürbüz Tepeler, Arş. Gör. Ahmet Polat, Arş. Gör. Muhammet Enes Güzel ve Arş. Gör. Osman Akgündüz tashih ekibinde; Prof. Dr. Ömer Alkan istatistik editörlüğünde, Doç. Dr. Okan Bağcı, Dr. Öğr. Üyesi İsa Abdullahoğlu ve Arş. Gör. Özge Altunlu dil editörlüğünde, Abdulaziz Karadayı ise mizanpaj editörlüğünde görev almıştır. Özverili çalışmalarından dolayı başta alan editörü ve hakemlerimiz olmak üzere bütün dergi ekibine teşekkür ediyorum.

66. sayımızda yer alan 10 makalenin alan dağılımları şöyledir: 1 Arap Dili ve Belâgatı, 1 Din Eğitimi, 2 Din Felsefesi, 1 Din Psikolojisi, 1 Felsefe Tarihi, 2 İslam Felsefesi, 1 Kelam ve 1 Kıraat.

Bir sonraki sayımızda buluşmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Prof. Dr. Reyhan KELEŞ

Doç. Dr. Osman Nuri KARADAYI

FROM THE EDITOR

Dear readers,

We are honored to present the sixty-sixth issue of the Journal of Theological Studies. With this April edition, we take pleasure in offering the first issue of 2026.

The Journal of Theological Researches, as the publication organ of our faculty-which was established in 1971 under the name Faculty of Islamic Sciences-published its first issue in 1975. With this latest issue, JIR (ILTED) has reached its 50th anniversary, contributing to the academic world with 962 articles in 65 issues. At this point, we proudly experience the justified satisfaction of being a journal that has adhered to international publishing standards and made significant contributions to theological studies in Turkey. In the new year, JIR (ILTED) will continue to broaden the horizons of its readers, preserve the memory of theological publishing in Turkey with new issues, and help shape the literature on Islamic studies with its vision of internationalization.

The publication policy of our journal is to publish original articles that are strong in their problematics, unique in their fields, and written using scientific methods. Articles that do not possess these qualities are not considered for evaluation. Moreover, even if the subject and content are strong, articles produced from theses other than doctorates, those prepared from conference papers, and those submitted from outside the field/institution of theology are not evaluated. Due to these criteria, we hope our authors who cannot submit articles, or whose articles are not considered for review even if submitted, will understand our position.

As the achievements and contributions of our journal-which is indexed in ESCI-continue to grow, we have observed a significant increase in article submissions. This situation creates a heavy workload for both the journal team and our associate editors and reviewers, who generously contribute their valuable time to the evaluation process.

For this issue, under the chief editorship of Prof. Dr. Reyhan Keleş, Assoc. Prof. Dr. Osman Nuri Karadayı has served as editor; Prof. Dr. Fatih Topaloğlu, Assoc. Prof. Dr. Yakup Kızılkaya, Dr. Lecturer Yakup Uzunpolat, Research Assistant Ahmet Karagöz, Research Assistant Osman Karakuş, and Research Assistant Zeynep Keleşoğlu as assistant editors; Dr. Lecturer Nurun Nisa Bayram, Dr. Lecturer Semanur Gürbüz Tepeler, Research Assistant Ahmet Polat, Research Assistant Muhammet Enes Güzel, and Research Assistant Osman Akgündüz as the proofreading team; Prof. Dr. Ömer Alkan as statistics editor; Assoc. Prof. Dr. Okan Bağcı, Dr. Lecturer İsa Abdullahoğlu, and Research Assistant Özge Altunlu as language editors; and Abdulaziz Karadayı as layout editor. We would like to thank, first and foremost, our associate editors and reviewers, as well as the entire journal team, for their dedicated efforts.

The subject distribution of the 10 Turkish articles in our 66th issue is as follows: Arabic Language and Rhetoric (1), Religious Education (1), Philosophy of Religion (2), Psychology of Religion (1), History of Philosophy (1), Islamic Philosophy (2), Kalam (1), and Qira'at (1).

We would like to thank everyone who contributed, and we look forward to meeting you in our next issue.

Prof. Dr. Reyhan KELEŞ

Assoc. Prof. Osman Nuri KARADAYI

كلمة التحرير

أعزاءنا القراء،

يسعدنا أن نلتقي بكم في العدد السادس والستين من "İlahiyat Tetkikleri Dergisi"، وهو العدد الأول لعام 2026 (نسخة أبريل)، ونحن إذ نقدمه لكم، نغمرنا بسعادة بالغة بجمعه وإخراجه.

لقد أبصرت مجلة الدراسات الإلهية النور في عام 1975، كلسان حالٍ لكليتنا التي تأسست عام 1971 تحت مسمى «كلية العلوم الإسلامية». ومع صدور هذا العدد، تكون المجلة قد أتمت خمسين عاماً من مسيرتها الحافلة، رفدت خلالها الساحة الأكاديمية بـ962 مقالاً علمياً موزعة على 65 عدداً. وفي هذه المرحلة التي وصلنا إليها، نفخر بما حققته المجلة من مواهبة لمعايير النشر الدولية، ودورها الريادي في إثراء الدراسات الإلهية في تركيا. وستواصل المجلة في العام الجديد، من خلال أعدادها القادمة، فتح آفاق جديدة للقراء، والحفاظ على ذاكرة النشر الأكاديمي في هذا المجال، وتوجيه مسار أديبات البحوث الإسلامية برؤية تهدف إلى العالمية.

تستند السياسة التحريرية لمجلتنا إلى نشر المقالات الأصيلة التي تتميز بطروحات إشكالية قوية، ومنهجية علمية رصينة وفريدة في مجالها، مع استبعاد أي بحث لا يستوفي هذه المعايير. وعلاوة على ذلك، وبالرغم من قوة المحتوى أحياناً، فإن المجلة لا تقبل لغرض التقييم المقالات المستلهة من رسائل الماجستير أو الأوراق المستلهة من المؤتمرات، أو تلك الواردة من خارج مؤسسات وتخصصات العلوم الإلهية، ويستثنى من ذلك أطروحات الدكتوراه. ونأمل من باحثينا الذين لم يتمكنوا من إرسال أبحاثهم أو لم تُقبل أبحاثهم للتقييم بناءً على هذه المعايير أن يتفهموا دقة هذه الضوابط. لقد شهدت المجلة طفرة ملحوظة في عدد طلبات النشر، تزامناً مع إدراجها في قواعد بيانات ESCI وتزايد مكتسباتها العلمية. وهذا الإقبال يضع عبئاً وظيفياً مكثفاً على عاتق فريق التحرير، ومحرري الأقسام، والمحكمين الكرام الذين يقتطعون من وقتهم الثمين لخدمة العملية التقييمية.

صدر هذا العدد تحت إشراف الأستاذ الدكتور Reyhan Keleş (رئيسة التحرير)، والأستاذ المشارك Osman Nuri Karadayı (محرر)، والأستاذ الدكتور Fatih Topaloğlu والأستاذ المشارك Yakup Kızılkaya والدكتور المساعد Yakup Uzunpolat والباحث المساعد Ahmet Karagöz والباحث المساعد Osman Karakuş والباحث المساعد Zeynep Keleşoğlu (محررين مساعدين)، والدكتور المساعد Nurun Nisa Bayram والدكتور المساعد Semanur Gürbüz والباحث المساعد Tepeler والباحث المساعد Ahmet Polat والباحث المساعد Muhammet Enes Güzel والباحث المساعد Osman Akgündüz (مدققين الإملاء)، والأستاذ الدكتور Ömer Alkan (محرر إحصائي)، والأستاذ المشارك Okan Bağcı والدكتور المساعد İsa Abdullahoğlu والباحث المساعد Özge Altunlu (مصححين لغويين)، وأندقدم بخالص الشكر والتقدير لجميع أعضاء فريق المجلة، وعلى رأسهم محررو الأقسام والمحكمون، على جهودهم المخلصة.

يضم العدد السادس والستون عشر مقالات باللغة التركية، موزعة على التخصصات التالية: مقالة واحدة في اللغة العربية وبلاغتها، مقالة واحدة في التربية الدينية، مقالتان في الفلسفة الدينية، مقالة واحدة في علم النفس الديني، مقالة واحدة في تاريخ الفلسفة، مقالتان في الفلسفة الإسلامية، مقالة واحدة في علم الكلام، مقالة واحدة في علم القراءات.

ختاماً، أجدد شكري لكل من ساهم بجهده في إنجاز هذا العمل، على أمل اللقاء بكم في العدد القادم.

والأستاذ الدكتور Reyhan KELEŞ

والأستاذ المشارك Osman Nuri KARADAYI